

SCÉNÁŘ K ROZHLASOVÉ REPORTÁŽI PŘÍBĚHU PANÍ LIBUŠE VOTAVOVÉ

Zpracovali: Tomáš Kohout, Vojtěch Paul, ze ZŠ Jihlava,
Kollárova 30 pod vedením pana učitele Jaroslava Tarase.

Paní Libuše Votavová (rozená Šuhajová) se narodila roku 1933 v obci Puklice do rodiny sedláka Matěje Šuhaje. Zde bydlela do svých 20 let, než se provdala a odstěhovala do Jihlavy.

Svá raná školní léta strávila v puklické dvoutřídce, kam chodila do 4. třídy, pak začala chodit do měšťanky v Brtnici. V roce 1942 ale školní docházku musela přerušit.

„Asi v dvačtyřicátém roce byly ty školy zavřeny a chodili jsme jenom pro úlohy, takže to učení bylo skutečně velmi špatný.“

Na poměry za války vzpomíná paní Votavová skrze přidělový systém, který se ale její rodiny moc nedotknul, protože ve většině surovin byli jako sedláci soběstační.

„Jako my co jsme měli hospodářství, tak my jsme málo jenom, my jsme dostávali kartičku na cukr a na...a myslím už na nic, protože kdo měl hospodářství, tak byl jako samoživitel, jo.“

Nejhorší období prožila paní Votavová v 50. letech. Po dokončení měšťanky začala studovat zdravotní školu, kterou úspěšně dokončila i přes to, že někteří lidé měli zájem na tom, aby školu jako dcera kulaka nedostudovala. Jak sama říká, tak měla štěstí na to, že pracovala s inteligentními lidmi, kteří ji před propuštěním uchránili. Do své první práce nastoupila do tzv. ambulatoria, které se nacházelo na ulici Jana Masaryka 4.

Otec paní Votavové byl postižen tzv. kolektivizací venkova zejména prostřednictvím zabavení úrodných polností a stanovením nesplnitelných limitů dodávek. Nakonec skončil napůl roku ve vězení.

„Zabavili mu, vzali mu, všechny pole, který měl na rovině a dali mu samý okrajový pole, který nic nevynášely. A dali mu potom takový dodávky vysoký, který on nemohl splnit. A tím, že je nesplnil, tak měli zase důvod, aby ho šikanovali, jo, aby ho mohli nějak potrestat, jo. Potom, protože řekl, že nesplnil dodávky, tak ho taky zavřeli, asi na půl roku ho zavřeli.“

Tím však represe ze strany komunistické strany nekončily. Celá rodina Šuhajova měla být vystěhována z Puklic, a to do Měšína. Nakonec se pan Šuhaj díky kamarádovi přestěhoval i s rodinou do Jihlavy Na Bělidlo, kde žili a pracovali na státním statku. V té době už byl pan Šuhaj v důchodovém věku a stát mu vyměřil sociální důchod 190 korun, což jak říká paní Votavová, bylo velmi málo.

„Potom dostal sociální důchod, to bylo 190 korun, jo, to byla taková almužna jenom, jo.“

Na události 50. letech v Jihlavě vzpomíná paní Votavová také skrze svoji praxi ve zdravotnickém domě, kde její nadřízený, doktor Roch, vykonával funkci soudního lékaře u popravených v budově tehdejšího soudu, dnes budovy vysoké školy. Konkrétně uvádí jména pánů Tučka, Veselého a Roda, které doktor Roch musel ohledávat u pitvy.

Z událostí srpna roku 1968 si pamětnice pamatuje především všudypřítomný zmatek, který zažila při svém návratu z jižní Moravy do Jihlavy 21. srpna 1968 spolu se svými dvěma syny.

„Dostali jsme se do Okříšek a dál už vlak nejel, protože všechno bylo takovej zmatek. Tak jsem, to mobily a tak nic neexistovalo, tak jsme, já jsem telefonovala manželovi, on byl v Motorpalu zaměstnaněj, ani auta lidi takhle neměli, nebo málo měli, ale přece jenom nějaký auto sehnal a do těch Okříšek pro nás přijel.“

Následnou normalizaci prožila paní Votavová bez větších obtíží a rok 1989 přivítala pochopitelně s radostí. I když velmi zdevastovaný, v roce 1990 byl rodině Votavové vrácen statek v Puklicích a paní Votavová se po dlouhé době podívala zpět do vsi, kde vyrůstala. Na mstu a odplatu příslušníkům komunistického režimu ale nahlíží smířlivě:

„Msta, a to nemá smysl, že jo, aby se..., zase jak oni se mstili třeba na těch sedlácích, tak nemá smysl, aby dneska zase lidi, dneska už vůbec ne, ani v tom devětaosmdesátým, opláceli zas to špatný.“

O určitém nadhledu svědčí i další věta paní Votavové:

„Víte, v každý době někdo trpí a někdo to má dobrý, no.“

A co nám paní Votavová poradila závěrem?

„Budte šťastní, že jste teď, v těchhle letech a v takový době, pěkný, kdy vlastně můžete si to mládí užít, jo.“

